

Can Fiter

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Can Fiter. Clot del Tufau. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Al Colt del Tufau, un cop passat el conjunt de masos.

Coordenades:

Latitud: 41.66191
Longitud: 1.82477
UTM Est (X): 402156
UTM Nord (Y): 4612907

Classificació

Número de fitxa 08262-35
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 001A00011
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dj., 12/08/2004 - 02:00

Descripció

Cal Fiter es troba situada sobre un serrat que rep el mateix nom i al que s'arriba des d'un camí que comunica les cases del Clot del Tufau. És una casa gran envoltada de coberts que tanquen l'era a modus de baluard. És construïda en pedra, amb blocs ben escairats; amb planta, i pis que queda sota teulada; teulada a doble

vessant amb el carener perpendicular a la façana principal que s'obre a migdia. Presenta una estructura clàssica i senzilla amb la façana asimètrica: porta allindada i quatre finestres situades de forma arbitrària sense seguir una estructura externa concreta i llindes de pedra sense decoració. Pel seu costat de ponent té adossada una tina a la que s'accedeix a través d'una escala exterior suportada per un arc carpanel de pedra que a la vegada fa les funcions de porta d'accés al pati interior. La tina és circular i folrada amb rajoles de ceràmica envernissada vermella. També en aquest costat hi ha un pou circular i hi ha afegit un altre cos que és un dels cellers, cobert amb volta de canó de pedra i al que dona la caixa d'aquesta tina. Tres contraforts moderns a la part exterior suporten la volta ja que fa pocs anys es començava a obrir. A la façana posterior, al nord, hi ha una segona tina, també circular i amb accés exterior, que es troba dins una estructura quadrangular amb teulada a un vessant. La caixa d'aquesta tina dona al celler que es troba dins la mateixa casa. L'interior de la casa està distribuït en tres crugies perpendiculars a la façana, trobant-se el celler a la crugia nord. A prop de la casa hi ha una font que l'avi de l'actual propietari, Miquel Bosch Abadal, va arreglar, construint tres murs de contenció que són una veritable mostra d'obra d'enginyeria en pedra ja que les pedres es disposen verticals, a plec de llibre, i la paret té forma arquejada per garantir el suport del terra. L'entorn de la casa té un important nombre de barraques de vinya. El propietari creu que al voltant de la trentena.

Observacions:

Hi ha dues tines. A la porta hi ha la mola superior d'un trull d'oli.

Història

Cal Fiter es troba en el nucli format per diverses masies: cal General, cal Xesc, cal Monclar, cal Josepó, cal Mestre, cal Papa, cal Tinnet i cal Fiter, situades al Clot del Tufau. Cal Fiter es troba sobre el serrat, dominant geogràficament les altres cases. El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil que va obligar a la construcció de murs de pedra seca presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona. El petit propietari, a més de conrear el seu petit tros de terra, era parcer d'un o més propietaris grans, ja que es veien obligats per garantir la seva subsistència. A mitjans del segle XVIII i XIX es comencen a construir la major part de les cases del Clot del Tufau i del Serrat de la Beguda. Les masies del Clot del Tufau depenen parroquialment de Castellgalí, perquè la relació amb la parròquia de Sant Vicenç era difícil al no existir un pont per travessar el Llobregat. La majoria eren cases de parcers que treballaven per cal Fiter, el mas més important, i que al 1865 comptava amb 22 parcers (AMSVC, Amillament), era propietat de Martín Vall, essent un dels masos importants del Clot del Tufau junt a cal Cases i cal Fabrés. Desconeixem el moment de construcció d'aquesta casa, i si es va utilitzar una obra anterior per aixecar la construcció actual que deu ser de finals del segle XVII per la tipologia de l'estructura. És possible que el primer mas es trobés al lloc on ara hi ha unes ruïnes, i que posteriorment s'aixequés on és ara, utilitzant les pedres de l'obra anterior. L'any 1756, la viuda de Josep Singla de Monistrol de Montserrat, va comprar a Francesc Fiter i Jaume Plans, pagesos de Sant Vicenç, el "Campet de la Beguda" (VALLS, 2001). El besavi de l'actual propietari vivia a cal Xesc i va comprar cal Tinnet l'any 1876. El gendre d'aquest és el que va comprar cal Fiter i va saldar la hipoteca d'aquesta casa l'any 1939. El comprador, Miquel Bosch Abadal que procedia de Castellfollit del Boix, i va fer moltes de les barraques de vinya del terme així com va reconstruir moltes altres. El nom de Fiter pot procedir de fita, final de terme, ja que la finca arriba al final del terme de Sant Vicenç. Desconeixem des de quan tenia aquest topònim.

Bibliografia

AA.VV. (1977). Les masies. A El Breny, número extraordinari Festa Major de 1977. VALLS, J. (2001). La rodalia de Castellbel i El Vilar, Bages. XLIV Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos. Sant Vicenç de Castellet. Centre d' Estudis del Bages. Pp. 449-455.

